

11 november 2009

Volgens de planning zouden we vandaag vertrekken, naar Kananga vliegen maar Hewa Bora Airlines vliegt op donderdag niet meer naar Kinshasa. Op donderdag vliegen ze nu vanuit Kinshasa via Kananga naar Lubumbashi en op vrijdag vanuit Lubumbashi via Kananga naar Kinshasa. Als Yves dan bij Pierre informeert hoe het dan zit met onze tickets, blijken deze nog niet besteld te zijn. Miljaarde! Papa Daniel, de duivel doet al in Kananga, wordt opgebeld. Hij zal tegen morgen onze tickets naar Kinshasa zien te regelen.

We blijven dus een dag langer dan voorzien in Katako-Kombe.

Deze morgen worden we in de lagere school verwacht nog vóór de lessen aanvangen. Alle kinderen staan per klas mooi in de rij ons op te wachten. Ze hebben, net als vorig jaar, liedjes voorbereid die ze met een onvoorstelbaar volume en klankvastheid ten gehore brengen. Ze begeleiden zichzelf bij het zingen met ritmische bewegingen en handengeklap zoals alleen de zwarten dat kunnen. Yves krijgt cadeautjes: een mand rijst versierd met tomaten en eieren. Er zijn ook versgeplukte bloemen. Heel pakkend, we zijn ontroerd.

Daarna tonen zuster Hélène en Zuster Albertine ons de twee recent vernieuwde schoolgebouwen. Het zal de zusters van de H. Familie van Ieper plezier en voldoening schenken als we hen hierover vertellen en de foto's tonen. De nieuwe borden, die al twee of drie lagen zwarte bordverf gekregen hebben, moeten nog een aantal lagen krijgen eer ze echt kunnen gebruikt worden. Een groot schoolgebouw, deels een echte ruïne, deels bijna een ruïne, waarin nog les gegeven wordt, moet dringend hersteld worden. Ik schat dat zeker de helft van dit gebouw eerst

Alle kinderen zingen: "Au revoir..."

moet afgebroken worden. Tijdens onze rondhang zie ik op een dode tak van een boom op de speelplaats een grote orchideeënplant. Ze zal daar overleven zolang de boomtak recht blijft staan. Vlak voor we willen vertrekken roept zuster Albertine alle kinderen op om een lange rij te vormen en dan... enkele korte instructies en heel de speelplaats is één lange zingende en bewegende slang. Ferm!

Tijd nu om de oorzaak van de kortsluiting van gisterenavond op te sporen. Het was gisteren al duidelijk dat bij 'de paters' -dat is waar wij, de mannen logeren- moet gezocht worden. Wie ook maar iets van elektriciteit kent, komt zonder moeite tot de volgende oplossing: alles wat slecht is moet van het net worden afgesloten én volledig vernieuwd. De hoofdschakelaar/-veiligheid van deze kant van het net bevindt zich in een zeer rommelig kamertje van het bureau central. Van daar loopt de leiding ondergronds, ook onder de weg, naar het huis van Adrien en

komt daar toe in het kamertje waar dokter Marie-Ghislaine logeert, ook een rommelkot. Daar is er een verdeelkastje zonder deksel. Enkele verbindingen zijn in dat verdeelkastje gemaakt, de andere er buiten: het is een gevaarlijke situatie. Twee losse draden, afkomstig van een ontmantelde kabel, voorzien de kerk en 'de paters' van elektriciteit. Die draden lopen onbeschermd door het huis, over de koer, door bomen en struiken, naar de zeker vijftig meter verder staande kerk. Hun dunne isolatie is hier en daar bij het ontmantelen weggesneden en mits een kleine moeite kan het blote koper aangeraakt worden. Als het regent, is die leiding nat; op natte bomen en struiken... 'k Moet er geen tekening bij maken hé? Waar de leiding uiteindelijk bij 'de paters' aankomt en verbonden is met de leiding die dat hele gebouw van elektriciteit voorziet, ziet het er ook al niet goed uit. De isolatie van die laatste, wel zestig jaar oude leiding, is bij de verbinding helemaal weggebrand. Als ik die leiding inkort stel ik vast dat de isolatie ook nog eens helemaal verstorven is. Alleen al als je ernaar kijkt, verbreekt ze. Zit hier het probleem? Héél voorzichtig maak ik een nieuwe verbinding en stap naar de bureau central om de elektriciteit in te schakelen. Onmiddellijk springt de veiligheid. Het probleem is dus niet uitgeschakeld. Er staat mij niets anders te doen dan, met behulp van een gammele ladder die een meter te kort is om goed te zijn, via een opening in het valse plafond tot onder het dak te klimmen om daar elke verbinding te controleren. Het is zeer heet onder dat lage golfplattendak; het is niet mogelijk om daar recht op stappen zodat ik gehurkt over en weer moet kruipen. Wat ik daar zie, moet je zelf gezien hebben om het te geloven. Alle leidingen, zoals gezegd zeker zestig jaar oude draden, liggen los. Op zich is dat niet erg want hier komt nooit iemand. Erger is dat geen enkele aftakdoos een deksel heeft. Dit

zou geen probleem zijn, hier komt toch nooit iemand, ware het niet dat ze in een gigantische verzameling vleermuizenstronten van jaren ver ingebed liggen. En hoe ik weet dat het van vleermuizen is? Wel 'mijn' vleermuis woont hier, zeker weten want op een plaatsje niet zo veraf van boven mijn kamer vlucht ze plots voor mij weg. Op één na bekijk ik alle aftakdozen. De isolatie van alle draden is compleet verstorven maar nergens is er contact tussen het blote koper van twee verschillende draden. Op een plaats liggen de blote koperdraden gevaarlijk dicht bijeen. Ik duw ze heel voorzichtig wat uiteen; gelukkig verbreekt de isolatie niet te veel. Eén aftakdoos durf ik niet bekijken. Ze ligt te ver van een punt waar ik veilig kan kruipen. Het risico is zo al groot genoeg dat ik ergens doorheen val tot in een kamer daaronder. De oorzaak van de kortsluiting heb ik niet gevonden. Voorzichtig kruip ik terug naar beneden. Het is onverantwoord is om hier verder iets aan te doen. De situatie is zo onveilig dat ik besluit om dit gebouw zonder elektriciteit te laten. In het kamertje van Dokter Marie-Gislaine verbreek ik de verbinding van de leiding die naar de kerk en naar 'de paters' loopt.

Ik spreek hierover met Jean, de pastoor van de parochie, en zeg hem dat hij zijn chef, de bisschop, een brief moet schrijven om de situatie uiteen te doen met de bemerking dat hij er wel mag voor zorgen dat zijn pastoors een beter onderhouden logement hebben met een hedendaagse elektriciteitsvoorziening.

Wat later kom ik Albert tegen, de chauffeur met de reputatie een goede technicus te zijn. Hij zal alles nog eens systematisch bekijken, zegt hij lakoniek langs zijn neus weg: "Er is daar al dikwijls een kortsluiting geweest, als er een kortsluiting is, is het altijd bij 'de paters'." Nog later kom ik hem weer tegen. Hij heeft het probleem opgelost. De aftakdoos, op de plaats waar ik niet durfde te komen, lag gekanteld en twee draden

veroorzaakt door de kortsluiting. Vleermuizen lopen daar rond en veroorzaken aldus wel eens iets. Albert heeft de aftakdoos weer goed gelegd, de draden wat uiteengedruwd... Er is weer elektriciteit. Chapeau voor Albert maar in feite heeft hij niets anders gedaan dan een sigarettenpapiertje op een houten been gelegd, niet eens een lap op een houten been.

Ghislaine had me gevraagd om in hun huis, waar in de toekomst bezoekers zoals wij of AZV, zullen logeren, enkele lampen te installeren. Dat is werk voor de late voor- en de namiddag.

In de loop van de namiddag komen twee jongens voorbij die een groot knaagdier willen

verkoopen. Het lijkt op een lang konijn met korte oren. "Je kan het als huisdier houden," zeggen ze, "of je kan het ook opeten natuurlijk." Kort daarna neem ik een kameleon in beslag van iemand die met dat dier niet echt diervriendelijk omgaat. Wat verder laat ik het diertje vrij in een dichte haag.

Tegen de avond vraagt Yves mij om enkele foto's te nemen van wat op cardiologisch gebied in 'het hol van Pluto' met het echografietoestel mogelijk is. Ik wil ook wat foto's nemen in de operatiezaal. Daar mag ik pas binnen nadat een van de verpleegsters mij van een muts en een masker voorzien heeft. Het ziet er niet uit maar

Cameleon.

Echografie in 'het hol van Pluto'.

de foto's zijn bruikbaar. Het is broeiend heet in de operatiezaal. Herman zal dus wel niet overdreven hebben toen hij vertelde dat het zweet uit de mouwen van de nieuwe operatieschorten gutste na een operatie. Die schorten zijn van het allernieuwste type. Ze zijn heel gemakkelijk te onderhouden maar blijkbaar zijn ze niet geschikt in een grote hitte. Het is hier wel warm, 25 tot 27°C buiten, maar in een operatiezaal waar ze met zeker twaalf personen werken, is het na korte tijd zonder meer heet. Er moet dus dringend een technicus langskomen om de airco te installeren.

Tegen zonsondergang meten we, een van de timmerlui en ikzelf, de afmetingen van alle paviljoenen van de campus. Met die gegevens zullen we kunnen bijvoorbeeld berekenen hoeveel tweecomponentenverf er nodig is om de vloeren van alle gebouwen te behandelen. Nu zijn alle vloeren gewoon bloot, wat ruw beton. Dat is moeilijk te onderhouden, overschilderd met tweecomponentenverf zal goed onderhoud wel mogelijk zijn.

Na het avondmaal praten we nog wat bij. In de gietende regen trekken we naar ons kamer.

Noot

Sinds het voorjaar is het in Katako-Kombe mogelijk per gsm te telefoneren. Vodacom, die de zendmast plaatste zou gratis gsm-toestelletjes uitgedeeld hebben. In elk geval, enorm veel mensen lopen hier met een gsm rond, sommigen zelfs met twee en enkele enkelingen met drie.. Telefoneren is hier heel goedkoop, zeker in vergelijking met wat in België te betalen is voor een gesprek of een sms-je. Daarom ook dat wij hier een Congolese simkaart hebben en dus ook een Congolees nummer. Dat heeft zo zijn voordelen. Wij kunnen goedkoop communiceren, zelfs met België en de lokale bevolking

kan bijvoorbeeld de prijs van zelf gewonnen landbouwproducten te weten komen waardoor ze deze aan de prijs van de dag op de markt kunnen verkopen.

Terwijl ik dit allemaal opschrijf, rond 23.30u., valt het licht plots uit. Weer een kortsluiting?

De zendmast van Vodacom.